

Under-Bilag a.

Under 4. Oktober f. A. har Hr. Direktøren med Bemærkning, at man, efter at det i Marts Maaned 1910 ved Hvide Sande aabnede Udløb fra Ringkøbing Fjord efterhaanden i en betænkelig Grad har udvidet sig og stadig udvider sig saavel i Bredden som i Dybden, maa være betænkt paa enten at kunne lukke det (idet et andet Udløb tilvejebringes andetsteds) eller at kunne sikre det paa en eller anden Maade saaledes, at der i alt Fald paa ét Sted i Renden kan holdes et konstant Tværprofil af passende Størrelse, anmodet os om i Fællesskab om muligt at udarbejde Forslag saavel til en Lukning som til Sikring af bemeldte Udløb. I denne Anledning skal vi tillade os at bemærke følgende:

Da Kanalen ved Hvide Sande aabnedes i Marts 1910, havde den en Bredder Vandlinien af 26 m og en Dybde af ca. 3 m. I Løbet af Aaret udvidede Kanalen sig saaledes, at dens Bredder i December Maaned paa det smalleste Sted var 50 m og Dybden indtil 3,3 m. I Marts 1911 var Bredden forøget til 160 m og den største Dybde til 5 m. I September s. A. var Bredden omtrent uforandret, men Dybden indtil 9½ m, og efter Stormen den 5.—6. November var Bredden i Vandlinien paa det smalleste Sted 230 m og mellem Foden af Skrænterne paa begge Sider 280 m.

Kanalens vandførende Profil under det ved Vandstandsagttagelserne nu benyttede Nul, der omtrent svarer til Havets Middelvandstand (denne var i Aarene 1885—1911: 0,068 m under Nul, i 1910—11: 0,022 m over samme) var ved Kanalens Aabning ca. 50 m², i September 1911 paa det smalleste Sted ca. 600 m² og efter Stormen den 5.—6. November s. A. ifølge Opmaaling af 18. December s. A. ca. 1,000 m².

Under de foregaaende Udvidelser af Kanalen har Bortskæringen af Klitten som Regel været størst ved Havet paa den søndre Bred, og ved Stranden har der nord fra lagt sig en Hage ned foran Løbet indtil 70 m syd for Kanalens oprindelige nordre Bred; men denne Hage er efter de seneste stærke Storme atter bortskaaret, medens den søndre Bred har været under stadig Afbrydning.

Under Stormen den 5.—6. November 1911 steg Middelvandstanden i Ringkøbing Fjord ved Indstrøm fra Havet til + 1,916 m (1,916 m over Nul) og ved Opstuvning for Vinden ved den sydlige Side af Fjorden yderligere til + 2,15 m. For Stormflodens Højde i Havet haves ikke nøjagtige direkte Iagttagelser; men dens Højde kan efter fundne Stormflodsmærker antages at have været indtil + 2,4 m. Den højeste Vandstand i Fjorden har altsaa, hvor den største Opstuvning for Vinden har fundet Sted, kun været 0,25 m under den højeste Vandstand i Havet. Da der er al Sandsynlighed for, at Kanalen, naar den lades ubeskyttet, vil udvide sig yderligere, vil denne Forskel mellem Havets og Fjordens Vandstand blive mindre og mindre, og da Stormflodshøjden i Havet kan være indtil ca. 3½ m (som den var under en Storm den 6. December 1895), maa man, om end Opstuvningen for Vinden i Fjorden vil blive forholdsvis mindre ved en højere Vandstand end ved en lavere, være forberedt paa, at Vandstanden i den sydlige Del af Fjorden, hvor Opstuvningen bliver størst, kan stige til 3 m eller noget mere, hvorved meget store, ogsaa bebyggede Arealer vil blive oversvømmede.

Et Projekt til Lukning af Kanalen ved Hvide Sande er angivet paa den med Plan 1. følgende Plan 1. og nærmere omtalt i den ligeledes medfølgende Beskrivelse af samtlige Under-udførte Projekter (Under-Bilag b.).

Bekostningen ved den foreslaaede Dæmnings Opførelse andrager efter et kalkulatorisk Overslag paa Grundlag af de nuværende Forhold ca. 300,000 Kr.; men man maa være forberedt paa, at Bekostningen kan blive højere, fordi Kanalen, inden Arbejdet kommer til Udførelse, kan have udvidet sig yderligere, og fordi der paa Grund af de vanskelige Forhold, som foranlediges ved den stærke ud- og indgaaende Strøm, kan ske betydelige Beskadigelser paa Dæmningen, saa længe Arbejdet staar paa.